

DA

EN

EN

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.7.2010
KOM(2010) 392 endelig

2010/0215 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om ret til information under straffesager

{SEK(2010) 907}

{SEK(2010) 908}

BEGRUNDELSE

1. INDLEDNING

1. Dette forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv tager sigte på at opstille fælles minimumsstandarder med hensyn til retten til information under straffesager i hele Den Europæiske Union. Forslaget er anden etape i en række foranstaltninger, som er fastsat i køreplanen om proceduremæssige rettigheder, der blev vedtaget i Rådet den 30. november 2009, og hvori Kommissionen fik besked om at fremlægge forslag "trin for trin". Denne tilgang anses nu for at være en god måde at opbygge tillid og bidrage til at fremme og yderligere opbygge gensidig tiltro. Forslaget bør derfor ses som led i en omfattende lovgivningspakke, der skal fremlægges inden for de kommende år, og hvormed der vil blive indført et sæt minimumsregler for processuelle rettigheder i straffesager i Den Europæiske Union.
2. Forslaget har til formål at forbedre mistænktets rettigheder. Fælles minimumsstandarder for disse rettigheder vil lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse og derved forbedre det retlige samarbejde mellem EU-medlemsstaterne.
3. Den første etape, vedrørende retten til tolkning og oversættelse, er et direktiv, der er vedtaget den 8. oktober 2010.
4. Forslaget har hjemmel i artikel 82, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUF-traktaten). I denne artikel fastsættes det, at "*i den udstrækning det er nødvendigt for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension, kan Europa-Parlamentet og Rådet fastsætte minimumsregler ved direktiver efter den almindelige lovgivningsprocedure. Disse minimumsregler tager hensyn til forskellene mellem medlemsstaternes retstraditioner og retssystemer.*

Reglerne vedrører:

a) gensidig anerkendelse af bevismidler mellem medlemsstaterne

b) enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen

c) kriminalitetsofres rettigheder

d)[...]."

For at den gensidige anerkendelse kan fungere, er det nødvendigt med gensidig tillid. Det er nødvendigt med en vis grad af forenelighed for at forbedre den gensidige tillid og dermed samarbejdet.

5. I artikel 47 i Den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder (herefter "chartret") er der fastsat en ret til adgang til en upartisk domstol. Artikel 48 sikrer forsvarets rettigheder og har samme betydning og anvendelsesområde som

artikel 6, stk. 3, i EMRK¹. For så vidt angår Den Europæiske Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder (EMRK), kan retten til information om ens rettigheder udledes af retspraksis ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (herefter "Menneskerettighedsdomstolen") vedrørende artikel 6 i EMRK, hvori det er fastslået, at myndighederne skal forholde sig aktivt med henblik på at sikre, at mistænkte og tiltalte informeres om deres rettigheder. Retten til information om sigtelsen, der hidrører fra artikel 6, stk. 3, litra a), i EMRK, er af grundlæggende betydning for en sigtet, der skal vide, hvad han sigtes for, så han kan varetage sit forsvar. Artikel 9, stk. 2, og artikel 14, stk. 3, i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder² (herefter "den internationale menneskerettighedskonvention") indeholder ganske tilsvarende bestemmelser.

6. For at indhente de for forslaget nødvendige oplysninger har Kommissionen foretaget en konsekvensanalyse. Rapporten med konsekvensanalysen findes på: http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2010_en.htm

2. BAGGRUND

7. I artikel 6, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten) fastsættes det, at de grundlæggende rettigheder, som de er garanteret ved EMRK, og som de følger af medlemsstaternes fælles forfatningsmæssige traditioner, udgør generelle principper i EU-retten. I EU-traktatens artikel 6, stk. 1, fastsættes det, at Unionen anerkender de rettigheder, friheder og principper, der findes i chartret om grundlæggende rettigheder af 7. december 2000 som tilpasset den 12. december 2007 i Strasbourg, der har samme juridiske værdi som EUF-traktaten og EU-traktaten. Chartret gælder for EU-institutionerne og medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, som for eksempel inden for retligt samarbejde i straffesager inden for Den Europæiske Union.
8. Ifølge formandskabets konklusioner på Det Europæiske Råds møde³ i Tammerfors bør gensidig anerkendelse være hjørnестenen i det retlige samarbejde, men det siges samtidig, at gensidig anerkendelse "... sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne [...] fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder"⁴.
9. Det siges i Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet af 26. juli 2000 om gensidig anerkendelse af endelige afgørelser i straffesager⁵: "Man må [...] sikre, at behandlingen af den mistænkte og retten til forsvar ikke påvirkes negativt af princippet [princippet om gensidig anerkendelse] gennemførelse, men endda at sikkerhedsforanstaltningerne forbedres gennem processen".

¹ Forklaringen angående artikel 48 i forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder.

² 999 U.N.T.S. 171. Den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder er en konvention, som der ved De Forenede Nationers generalforsamling den 16. december 1966 blev givet adgang til undertegnelse af, og som er blevet ratificeret af alle EU-medlemsstater og dermed er bindende for dem i henhold til folkeretten.

³ Den 15. og 16. oktober 1999.

⁴ Konklusion 33.

⁵ KOM(2000) 495 af 29.7.2000.

10. Dette blev bekræftet i programmet for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager⁶, som Rådet og Kommissionen har vedtaget. Det blev heri fastslået, at "den gensidige anerkendelse hænger snævert sammen med eksistensen og indholdet af visse parametre, som betinger effektiviteten".
11. Disse parametre omfatter mekanismerne for beskyttelse af den mistænktes rettigheder (parameter 3) og definitionen af fælles minimumsstandarder, der er nødvendige for at lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse (parameter 4). Dette forslag til direktiv er en konkretisering af den erklærede målsætning om at øge beskyttelsen af individets rettigheder.
12. I 2004 fremsatte Kommissionen et samlet forslag⁷ til lovgivning, der dækker de vigtigste rettigheder for tiltalte i straffesager. Dette forslag blev ikke vedtaget af Rådet.
13. Den 30. november 2009 vedtog Rådet (retlige og indre anliggender) en køreplan med henblik på at styrke den mistænktes eller tiltaltes proceduremæssige rettigheder i straffesager⁸, som omfattede vedtagelse af fem foranstaltninger vedrørende de mest grundlæggende processuelle rettigheder, som skulle behandles ét ad gangen, og Kommissionen blev opfordret til at fremlægge de nødvendige forslag hertil. Rådet anerkendte, at der til dato ikke var blevet gjort nok på EU-plan for at sikre individets grundlæggende rettigheder under straffesager. Den fulde fordel ved EU-lovgivning på området vil først slå igennem, når alle foranstaltningerne er blevet gennemført i lovgivningen. Den anden foranstaltning i køreplanen angår retten til information.
14. I Stockholmprogrammet, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd den 10.-11. december 2009⁹, bekræftes betydningen af individets rettigheder i straffesager som en grundlæggende værdi i EU og et væsentligt element i den gensidige tillid mellem medlemsstaterne og borgernes tillid til EU. Det vil også fjerne hindringer for den frie bevægelighed, hvis individets grundlæggende rettigheder beskyttes. I Stockholmprogrammet henvises der til køreplanen som en integrerende del af det flerårige program, og Kommissionen opfordres til at fremsætte passende forslag til hurtig gennemførelse heraf.

3. RETTEN TIL INFORMATION, JF. CHARTRET OG EMRK

15. I chartrets artikel 6 – ret til frihed og sikkerhed – fastsættes, det, at:

"Enhver har ret til frihed og personlig sikkerhed."

I chartrets artikel 47 - Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol – bestemmes der følgende:

⁶ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.

⁷ KOM(2004) 328 af 28.4. 2004.

⁸ EUT C 295 af 4.12.2009, s. 1.

⁹ Det Europæiske Råds konklusioner, 10. og 11.12.2009.

" Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvarret og repræsenteret.

(...)."

I chartrets artikel 48 – uskyldsformodning og ret til et forsvar – fastsættes, det, at:

"2. Respekt for retten til et forsvar er sikret enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse.

Inden for sit anvendelsesområde sikrer og afspejler chartret de tilsvarende rettigheder i EMRK.

EMRK's artikel 5 – Ret til frihed og sikkerhed – fastlægger følgende:

"Stk. 2. Enhver, der anholdes, skal snarest muligt og på et sprog, som han forstår, underrettes om grundene til anholdelsen og om enhver sigtelse mod ham."

(...)".

Og i artikel 6 – Ret til retfærdig rettergang - fastsættes følgende:

"Stk. 3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, skal mindst have ret til følgende:

a) at blive underrettet snarest muligt, udførligt og på et sprog, som han forstår, om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham

b) at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar

[...]"

16. En række nyere undersøgelser¹⁰ har vist, at måden, hvorpå mistænkte informeres om deres rettigheder, er meget forskellig, og at information om rettigheder i de fleste tilfælde kun gives mundtligt, hvilket begrænser dens effektivitet og gør det vanskeligere at kontrollere, at den gives. Retten til information nævnes ikke udtrykkeligt af EMRK. I retspraksis er det imidlertid blevet krævet, at de retlige myndigheder træffer aktive foranstaltninger til at sikre, at artikel 6 i EMRK overholdes effektivt, såsom i afgørelserne i Padalov-sagen¹¹ og Talat Tung-sagen¹², hvor Menneskerettighedsdomstolen fastslog, at myndighederne skulle indtage en aktiv holdning med hensyn til at informere den mistænkte om retten til gratis retshjælp. I Panovits-sagen¹³ fastslog Menneskerettighedsdomstolen, at myndighederne har en egentlig forpligtelse til at give den mistænkte oplysninger om hans ret til juridisk bistand og gratis retshjælp, hvis betingelserne for det er opfyldt. Det er ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne gives skriftligt, f.eks. ved en meddelelse

¹⁰ T. Spronken, G. Vermeulen m.fl., *EU Procedural Rights in Criminal Proceedings*, Antwerpen 2009; E Cape, Z. Namoradze m.fl., *Effective Criminal Defence in Europe*, Antwerpen 2010.

¹¹ *Padalov mod Bulgarien*, dom af 10.8.2006, sag nr. 54784/00.

¹² *Talat Tunc mod Tyrkiet*, dom af 27.3. 2007, sag nr.32432/96.

¹³ *Panovits mod Cypern*, dom af 11.12.2008, sag nr. 4268/04, præmis 72 og 73.

om rettigheder, som det blev gjort af myndighederne i Panovits-sagen. Menneskerettighedsdomstolen lægger særlig vægt på, at myndighederne skal træffe alle rimelige foranstaltninger til at sikre, at en mistænkt fuldt ud er bekendt med sine rettigheder.

17. Artikel 5, stk. 2, og artikel 6, stk. 3, litra a), i EMRK pålægger de retlige myndigheder en forpligtelse til at underrette en mistænkt om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham, så han kan forstå sigtelsen og det bliver muligt for ham at forberede sit forsvar¹⁴ og lægge sag an til prøvelse af lovligheden af frihedsberøvelsen¹⁵. Selv om begge artikler præcist angiver, hvilken information der kræves, angår de kun faktiske oplysninger om grundene til anholdelsen og indholdet af og årsagen til sigtelsen og det respektive retsgrundlag for det. Hvor mange oplysninger den tiltalte skal have, afhænger af sagens art og af, hvor kompliceret den er, idet artikel 6, stk. 3, litra b), bestemmer, at den pågældende skal have "*tilstrækkelig tid og lejlighed*" til at forberede sit forsvar, og det vil afhænge af sagens omstændigheder¹⁶. Det følger heraf, at det kan kræves, at myndighederne træffer yderligere foranstaltninger til at sikre, at den mistænkte rent faktisk har forstået oplysningerne¹⁷. Menneskerettighedsdomstolens praksis viser, at de fleste problemer med overholdelse af reglerne opstår med hensyn til de aktive foranstaltninger, der skal sikre en retfærdig rettergang. Det er ikke tilstrækkeligt at stille informationen til rådighed i den forstand, at den mistænkte kunne have bedt om den. Forpligtelsen til at informere den mistænkte om indholdet af og årsagen til sigtelsen påhviler anklagemyndigheden og kan ikke opfyldes ved passivt at stille information til rådighed uden at gøre forsvaret bekendt med det¹⁸. EMRK giver ingen vejledning om, hvordan der bør informeres. Selv om domstolen i Kamasinski-dommen¹⁹ udtalte, at en mistænkt som udgangspunkt bør have en skriftlig oversættelse af anklageskriftet, hvis den pågældende ikke forstår sproget, anerkendte den, at en mundtlig forklaring var tilstrækkelig til at opfylde artikel 6, stk. 3, litra a).
18. I overensstemmelse med køreplanen for proceduremæssige rettigheder fastsætter dette direktiv mindstekrav på EU-plan til informering af mistænkte og tiltalte om deres processuelle rettigheder og om sagen imod dem. Det fremmer således anvendelsen af chartret om grundlæggende rettigheder, særligt artikel 6, 47 og 48, og bygger derved på artikel 5 og 6 i EMRK, således som disse bestemmelser er blevet fortolket af Menneskerettighedsdomstolen.

4. DE ENKELTE BESTEMMELSER

Artikel 1 – Genstand

¹⁴ *Mattoccia mod Italien*, dom af 25.7.2000, sag nr. 23969/94, præmis 60.

¹⁵ *Fox, Campbell og Hartley*, dom af 30.8.1990, sag nr. A 182, præmis 40.

¹⁶ *Pélissier og Sassi mod Frankrig*, dom af 25.3.1999, sag nr. 25444/94, præmis 54, *Mattoccia mod Italien*, dom af 25.7.2000, sag nr. 23969/94, præmis 60 og 71.

¹⁷ *Brozicek mod Italien*, dom af 19.12.1989, sag nr. 10964/84, præmis 41, *Mattoccia mod Italien*, dom af 25.7.2000, sag nr. 23969/94, præmis 65, *Vaudelle mod Frankrig*, dom af 30.1.2001, sag nr. 35683/97, præmis 59.

¹⁸ *Mattoccia mod Italien*, dom af 25.7.2000, sag nr. 23969/94, præmis 65.

¹⁹ *Kamasinski mod Østrig*, dom af 19.12.1989, sag nr. 9783/82, præmis 79.

19. Denne artikel indeholder direktivets genstand, som er at fastsætte regler om mistænkte og tiltalte ret til information om deres rettigheder og om tiltalen i straffesager imod dem.

Artikel 2 – Anvendelsesområde

20. Direktivet finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor en person af de kompetente myndigheder i en medlemsstat ved en officiel meddelelse eller på anden måde bliver gjort opmærksom på, at han er mistænkt eller tiltalt for at have begået en lovovertrædelse, og indtil sagens afslutning (inkl. en eventuel appel). Det finder imidlertid ikke anvendelse på sager, der behandles af forvaltningsmyndigheder angående tilsidesættelse af konkurrencelovgivningen, uanset om det er national lovgivning eller EU-lovgivning, medmindre sagen indbringes for en domstol, der har kompetence i straffesager.
21. Sager i tilknytning til fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre²⁰ er udtrykkeligt omfattet. I den forbindelse gør direktivet udtrykkeligt de processuelle garantier i chartrets artikel 47 og 48 og artikel 5 og 6 i EMRK anvendelige på overgivelsesprocedurerne på grundlag af en europæisk arrestordre.

Artikel 3 – Retten til information om rettigheder

22. Artiklen fastsætter det generelle princip, at alle tiltalte og mistænkte i straffesager bør informeres om de relevante processuelle rettigheder tidligst muligt under sagens forløb. Denne information bør gives i et enkelt og letforståeligt sprog, mundtligt eller skriftligt.
23. Artikelens stykke 2 fastsætter disse minimumsrettigheder og medlemsstaterne forpligtelser i henhold til chartret, EMRK og Den Internationale menneskerettighedskonvention samt gældende EU-lovgivning, der anses for at være afgørende for at sikre en retfærdig behandling af straffesager lige fra begyndelsen.

Artikel 4 – Retten til at få skriftlig information om rettigheder i forbindelse med anholdelse

24. I artiklen fastsættes medlemsstaternes generelle forpligtelse til at informere mistænkte og tiltalte om deres processuelle rettigheder i sager, hvor disse personer frihedsberøves af medlemsstaternes kompetente myndigheder under en straffesag på grundlag af en mistanke om, at de har begået en lovovertrædelse (f.eks. fordi de anholdes af politiet og varetægtsfængsles i henhold til en dommerkendelse). Medlemsstaterne er forpligtede til at informere disse personer om de relevante rettigheder *skriftligt*. Den europæiske komité til Forebyggelse af Tortur og Anden Umenneskelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf (herefter "CPT-komiteén") har gang på gang i sine rapporter understreget, at det er dens erfaring, at det er i tidsrummet umiddelbart efter, at frihedsberøvelsen har fundet sted, at den anholdte anses for at være mest udsat for risiko for intimidering og fysisk mishandling. Ifølge CPT-komiteén er det af afgørende betydning, at en mistænkt eller tiltalt informeres om sine rettigheder straks, dvs. umiddelbart efter den

²⁰ Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne.

pågældendes anholdelse, og på den mest effektive måde, hvilket er ved hjælp af en standardskrivelse, hvori der redegøres for rettighederne på en ligefrem måde²¹ (en meddelelse om rettigheder). På baggrund af menneskerettighedsdomstolens retspraksis²² er de kompetente myndigheder i medlemsstaterne forpligtede til at sikre, at den anholdte har en bred forståelse af oplysningerne i meddelelsen om rettigheder. Den anholdte skal have lov til at beholde meddelelsen om rettigheder under hele frihedsberøvelsen.

25. Meddelelsen om rettigheder bør affattes på et sprog, der let kan forstås af en lægmand uden kendskab til strafferetspleje, og bør indeholde de i artikel 3, stk. 2, nævnte oplysninger. For at hjælpe medlemsstaterne med at udforme en sådan meddelelse om rettigheder og for at sikre en vis sammenhæng i de skriftlige oplysninger i hele Den Europæiske Union, indeholder bilag I til direktivet en standardformulering til meddelelsen om rettigheder, som medlemsstaterne kan bruge. Standardformuleringen er vejledende og vil eventuelt blive revideret i forbindelse med den rapport om gennemførelsen, Kommissionen skal aflægge i henhold til direktivets artikel 12, og tillige, når alle foranstaltningerne i køreplanen er trådt i kraft. Standardformuleringens indhold er uden betydning for de rettigheder, der på nuværende tidspunkt gælder i medlemsstaterne.
26. Meddelelsen om rettigheder skal gives til den mistænkte eller tiltalte på et sprog, den pågældende forstår. Politimyndighederne forventes at opbevare versioner på alle sprog, der almindeligvis tales i deres område, i elektronisk format, så de kan printes efterhånden, som der opstår behov for dem. Når en bestemt sprogudgave ikke foreligger, bør den mistænkte eller tiltalte informeres om sine rettigheder mundtligt på et sprog, den pågældende forstår, og han bør have meddelelsen om rettigheder snarest muligt (dvs. så snart den foreligger efter oversættelse til det relevante sprog). For synshæmmede, blinde og personer, der ikke kan læse, skal medlemsstaterne have en anden metode til at meddele oplysningerne.

Artikel 5 – Retten til skriftlig information om rettigheder under sager angående en europæisk arrestordre

27. Personer, som der er udstedt en europæisk arrestordre for, har andre rettigheder (f.eks. ret til at stilles for en domstol). Medlemsstaterne bør sikre, at der findes en særlig udgave af meddelelsen om rettigheder for disse personer. Bilag II til direktivet indeholder en standardformulering til meddelelsen om rettigheder, som medlemsstaterne kan bruge. Standardformuleringen er vejledende og vil eventuelt blive revideret i forbindelse med den rapport om gennemførelsen, Kommissionen skal aflægge i henhold til direktivets artikel 12, og tillige, når alle foranstaltningerne i køreplanen er trådt i kraft. Standardformuleringens indhold er uden betydning for de rettigheder, der på nuværende tidspunkt gælder i medlemsstaterne.

Artikel 6 – Retten til information om tiltalen

28. Så snart en person er blevet tiltalt for en lovovertrædelse, bør den pågældende straks have tilstrækkelige, detaljerede oplysninger på et sprog, han forstår, så han kan

²¹ CPT-komitéen, *The CPT standards – "Substantive" sections of the CPT's General Reports*, CPT/Inf/E (2002) 1 – Rev. 2009, s. 11 og 12.

²² *Panovits mod Cypern*, dom af 11.12.2008, sag nr. 4268/04, præmis 67.

forberede sit forsvar og om nødvendigt få prøvet afgørelser truffet forud for retssagen. Dette er et krav i henhold til chartret og EMRK. Artiklen fastsætter nøjagtigt, hvilke oplysninger der skal gives som et mindstekrav.

Artikel 7 – Adgang til aktindsigt i sagens akter

29. Den mest effektive måde at give en mistænkt eller tiltalt detaljerede oplysninger om tiltalen, så han i tilstrækkeligt omfang kan forberede sit forsvar til retssagen, er at give ham eller hans advokat adgang til aktindsigt i sagsakterne. Nyere undersøgelser²³ har vist, at der i langt størstedelen af medlemsstaterne allerede gives aktindsigt i sagsakterne på et eller andet tidspunkt under straffesagen. Menneskerettighedsdomstolen har igennem fast praksis fastslået, at artikel 5, stk. 4, og artikel 6, stk. 3, litra b), i EMRK samt princippet om processuel ligestilling mellem anklagemyndigheden og forsvaret afhængig af, hvilken fase af straffesagen der er tale om, kræver, at medlemsstaterne videregiver alle væsentlige bevismidler, såvel diskulperende som belastende for den tiltalte²⁴, til forsvaret og giver den tiltaltes advokat aktindsigt i relevante dokumenter blandt sagens akter²⁵.
30. Det bestemmes i stk. 1, at når en mistænkt eller tiltalt anholdes under straffesagen, bør der gives aktindsigt i de dokumenter blandt sagens akter, der er relevante for den kompetente retlige myndigheds afgørelse af, om frihedsberøvelsen er lovlig. Denne begrænsede aktindsigt sikrer en retfærdig rettergang under proceduren forud for retssagen, for så vidt angår lovligheden af anholdelsen eller tilbageholdelsen. Når medlemsstaterne tager stilling til, hvilke dokumenter og oplysninger der skal gives aktindsigt i, bør de tage særligt hensyn til beskyttelsen af effektiviteten af de bødefritagelses- og bødenedsættelsesprogrammer, der bruges i den strafferetlige efterforskning af karteladfærd.
31. I henhold til stk. 2 skal medlemsstaterne give aktindsigt i sagens akter til *alle* tiltalte, uanset om de er varetægtsfængslet, når efterforskningen i straffesagen er afsluttet. Aktindsigt i visse dokumenter blandt sagens akter kan afslås af den kompetente retlige myndighed, hvis aktindsigt kan medføre alvorlig risiko for andres liv eller være til alvorlig skade for sikkerheden internt i medlemsstaten, hvor retssagen finder sted. En sådan begrænsning af aktindsigt bør kun anvendes under ekstraordinære omstændigheder.
32. Adgang til sagens akter bør ikke være begrænset til et enkelt gennemsyn. Hvis den tiltalte eller dennes advokat anser det for nødvendigt, bør der gives yderligere adgang. Hvis sagsakterne er særligt omfattende, og når hensynet til en retfærdig rettergang tilsiger det, bør den tiltalte have en oversigt over dokumenterne i sagen, så han kan tage stilling til, hvilke dokumenter han ønsker at få aktindsigt i.

²³ T. Spronken, G. Vermeulen m.fl., *EU Procedural Rights in Criminal Proceedings*, Antwerpen 2009; E Cape, Z. Namoradze m.fl., *Effective Criminal Defence in Europe*, Antwerpen 2010.

²⁴ *Edwards mod Det Forenede Kongerige*, dom af 16. december 1992, sag nr. 13071/87, præmis 36.

²⁵ *Garcia Alva mod Tyskland*, dom af 13.2.2001, sag nr. 23541/94, præmis 47-55. *Schöps mod Tyskland*, dom af 13.2.2001, sag nr. 251164/94, præmis 41 og 42. *Mooren mod Tyskland*, dom af 9.7.2009, sag nr. 11364/03, præmis 121-124.

Artikel 8 – Kontrol og retsmidler

33. For at sikre, at en mistænkt eller tiltalt modtager alle de oplysninger, han har krav på, bør medlemsstaterne indføre en procedure, så det kan konstateres, om den pågældende har modtaget oplysningerne. Det kan for eksempel være ved hjælp af en formular, den pågældende skal underskrive, for at bekræfte, at han har modtaget oplysningerne, eller en anmærkning i politirapporten.

Artikel 9 – Uddannelse

34. Formålet med denne artikel er at sikre, at medlemsstaterne politifolk, anklagemyndighed og dommere får den nødvendige uddannelse til på forsvarlig måde at varetage deres opgaver i henhold til direktivets artikel 3 til 8. Særligt er det af afgørende betydning, at disse embedsmænd har det nødvendige detaljerede kendskab til mistænkte og tiltaltes processuelle rettigheder, så de kan give de mistænkte og tiltalte relevante og praktisk effektive oplysninger om rettighederne.

Artikel 10 – Bestemmelse om opretholdelse af standarderne

35. Formålet med denne artikel er at sikre, at det, at der opstilles fælles minimumsstandarder i henhold til dette direktiv, ikke fører til lavere standarder i visse medlemsstater, og at de standarder, der er indeholdt i EMRK, fastholdes. Det står medlemsstaterne frit for at fastsætte standarder, der er højere end dem, der er aftalt i dette direktiv.

Artikel 11 – Gennemførelse

36. Denne artikel kræver, at medlemsstaterne gennemfører direktivet senest den xx/xx/20xx og senest samme dato sender de bestemmelser, der gennemfører direktivet i national ret, til Kommissionen.

Artikel 12 - Rapportering

37. 36 måneder efter offentliggørelsen af direktivet i *Den Europæiske Unions Tidende* skal Kommissionen aflægge en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv, om nødvendigt ledsaget af lovgivningsforslag.

Artikel 13 – Ikrafttræden

38. Det fastsættes i denne artikel, at direktivet træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Bilag I

39. Bilag I indeholder en vejledende standardformulering til meddelelsen om rettigheder, som skal gives til mistænkte og tiltalte i forbindelse med anholdelse, jf. artikel 4, stk. 1. Standardformuleringen til meddelelsen om rettigheder indeholder en enkelt affattet redegørelse for de umiddelbart relevante minimumsrettigheder, der er opført i direktivets artikel 3, stk. 2. Selv om medlemsstaterne ikke har nogen forpligtelse til at bruge standardformuleringen, vil der være en formodning for, at de, der gør det,

har gennemført direktivets artikel 4. Standardformuleringen vil eventuelt blive revideret i forbindelse med den rapport om gennemførelsen, Europa-Kommissionen skal aflægge i henhold til direktivets artikel 12, og igen, når alle foranstaltningerne i køreplanen er trådt i kraft. Standardformuleringens indhold er uden virkning for de rettigheder, der nu er gældende i medlemsstaterne.

Bilag II

40. Bilag II indeholder en vejledende standardformulering til meddelelsen om rettigheder, som skal gives til personer, der anholdes på grundlag af en europæisk arrestordre, jf. artikel 5. Selv om medlemsstaterne ikke har nogen forpligtelse til at bruge standardformuleringen, vil der være en formodning for, at de, der gør det, har gennemført direktivets artikel 5. Standardformuleringen vil eventuelt blive revideret i forbindelse med den rapport om gennemførelsen, Europa-Kommissionen skal aflægge i henhold til direktivets artikel 12, og igen, når alle foranstaltningerne i køreplanen er trådt i kraft. Standardformuleringens indhold er uden betydning for de rettigheder, der nu er gældende i medlemsstaterne.

5. NÆRHEDSPRINCIPPET

41. Forslagets mål kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne hver for sig, da der stadig er væsentlig forskel på, hvordan og hvornår informationen gives, hvilket fører til forskellige standarder i EU. Da formålet med forslaget er at fremme gensidig tillid, er det kun foranstaltninger, der træffes af EU, der vil gøre det muligt at opstille sammenhængende fælles minimumsstandarder, der finder anvendelse overalt i Den Europæiske Union. Forslaget vil tilnærme medlemsstaternes materielle processuelle regler med hensyn til videregivelse af oplysninger om rettigheder og tiltalen til personer, der er under mistanke eller tiltalt for at have begået en lovovertrædelse, med henblik på at skabe gensidig tillid. Forslaget opfylder derfor nærhedsprincippet. Kommissionen foreslår en løsning, der er lidt anderledes end den foretrukne løsning beskrevet i konsekvensanalysen, men den har tilsvarende konsekvenser. Omkostningerne ved EU-foranstaltningerne er de samme som anslået for den oprindeligt foretrukne valgmulighed, idet medlemsstaterne kun vil få ekstraudgifter hvis de ønsker at udnytte deres skønsmagt i stedet for at benytte den vejledende standardformulering til meddelelse om rettigheder.

6. PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

42. Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet det ikke går ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at nå de tilsigtede mål på EU-plan, og hvad der er nødvendigt til dette formål.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV .../.../EU

om ret til information under straffesager

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 82, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,

efter den almindelige lovgivningsprocedure og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter "chartret"), artikel 6 i Den Europæiske Konvention til beskyttelse af Menneskerettigheder og Grundlæggende Frihedsrettigheder (herefter "EMRK") og artikel 14 i Den Internationale Konvention om Borgerlige og Politiske Rettigheder (herefter "den internationale menneskerettighedskonvention") beskytter retten til en retfærdig rettergang. Chartrets artikel 48 sikrer retten til et forsvar.
- (2) Chartrets artikel 6 og EMRK's artikel 5 beskytter retten til frihed og sikkerhed, og der ikke må gøres andre indskrænkninger heri end dem, der er tilladt i henhold til EMRK, jf. konventionens artikel 5, og som kan udledes af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (herefter "Menneskerettighedsdomstolen") retspraksis.
- (3) Den Europæiske Union har sat sig som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Ifølge konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999, særlig punkt 33, bør princippet om gensidig anerkendelse være hjørnестenen i det retlige samarbejde på både det civilretlige og det strafferetlige område inden for Den Europæiske Union, idet en øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen vil kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder.

¹ EUT C , s. .

² EUT C , s..

- (4) Den 29. november 2000 vedtog Rådet i overensstemmelse med konklusionerne fra Tammerfors et program for foranstaltninger til at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager³. Det fastslås i indledningen til programmet for foranstaltninger, at gensidig anerkendelse "ikke kun [skal] gøre det muligt at styrke samarbejdet mellem medlemsstaterne, men også beskyttelsen af personers rettigheder".
- (5) Gennemførelsen af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager forudsætter, at medlemsstaterne har tillid til hinandens strafferetlige systemer. Omfanget af den gensidige anerkendelse er i høj grad afhængigt af en række parametre, herunder mekanismerne for beskyttelse af mistænktets rettigheder og fælles minimumsstandarder, der er nødvendige for at lette anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse.
- (6) Gensidig anerkendelse kan kun fungere effektivt, når der hersker gensidig tillid, således at ikke blot de retlige myndigheder, men alle aktører i strafferetsprocessen opfatter andre medlemsstaters retlige myndigheders afgørelser som svarende til deres egne, hvilket forudsætter ikke blot tillid til, at ens partners regler er tilstrækkelige, men også tillid til, at disse regler anvendes korrekt.
- (7) Selv om medlemsstaterne er parter i EMRK og den internationale menneskerettighedskonvention, har erfaringerne vist, at dette ikke altid i sig selv giver en tilstrækkelig grad af tillid til andre medlemsstaters strafferetlige systemer.
- (8) Hvis den gensidige tillid skal styrkes, kræver det detaljerede regler om beskyttelse af de processuelle rettigheder og garantier, som er tillagt ved chartret, EMRK og den internationale menneskerettighedskonvention. Ved gennemførelsen af dette direktiv bør medlemsstaterne under ingen omstændigheder undlade at opfylde standarderne i konventionen og chartret, som de er udviklet gennem retspraksis ved EU-Domstolen og Menneskerettighedsdomstolen.
- (9) Traktatens artikel 82, stk. 2, bestemmer, at der kan fastsættes minimumsregler, der skal finde anvendelse i medlemsstaterne, for at lette den gensidige anerkendelse af domme og retsafgørelser samt det politimæssige og retlige samarbejde i straffesager med en grænseoverskridende dimension. I artikel 82, stk. 2, litra b), nævnes "enkeltpersoners rettigheder inden for strafferetsplejen" blandt de områder, hvor der kan fastsættes minimumsregler.
- (10) Fælles minimumsregler bør føre til øget tillid til alle medlemsstaternes strafferetssystemer, hvilket igen bør føre til et mere effektivt retligt samarbejde i et klima af gensidig tillid og til, at der fremmes en kultur med respekt for grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union. De bør tillige fjerne hindringer for borgernes frie bevægelighed. Der bør gælde sådanne fælles minimumsregler for information under straffesager.
- (11) Den 30. november 2009 vedtog Rådet en køreplan med henblik på at styrke den mistænktets eller tiltaltes proceduremæssige rettigheder i straffesager⁴ (herefter "køreplanen"). Med henblik på at behandle spørgsmålene et ad gangen opfordres der i

³ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.

⁴ EUT C 295 af 4.12.2009, s. 1.

køreplanen til, at der vedtages foranstaltninger vedrørende ret til oversættelse og tolkning, ret til oplysninger om rettigheder og om tiltalen, ret til juridisk rådgivning og retshjælp, og ret til kommunikation med pårørende, arbejdsgivere og konsulære myndigheder samt vedrørende særlig beskyttelse af mistænkte eller tiltalte, som er sårbare. I køreplanen understreges det, at rækkefølgen af rettighederne kun er vejledende, hvilket indebærer, at den kan ændres under hensyn til prioriteringen. Det er hensigten, at køreplanen skal fungere som en helhed. Først når alle komponenter er blevet gennemført, vil nyttevirkningen fuldt ud kunne mærkes.

- (12) I Stockholmprogrammet, der blev vedtaget den 11. december 2009⁵, så Det Europæiske Råd med tilfredshed på køreplanen og besluttede at lade den indgå i Stockholmprogrammet (punkt 2.4). Det Europæiske Råd betonedede, at køreplanen ikke var udtømmende, idet det opfordrede Kommissionen til at undersøge flere aspekter af mistænkte og tiltaltes proceduremæssige minimumsrettigheder og vurdere, om andre spørgsmål, f.eks. uskyldsformodningen, skal behandles for at fremme et bedre samarbejde på dette område.
- (13) Den første foranstaltning i køreplanen er et direktiv fra Europa-Parlamentet og Rådet om retten til tolkning og oversættelse i straffesager⁶.
- (14) Nærværende direktiv vedrører foranstaltning B i køreplanen. Med henblik på at fremme den gensidige tillid mellem medlemsstater opstiller det de fælles minimumsstandarder, der skal anvendes på den information om rettigheder og om tiltalen, der skal gives til personer, der er mistænkt eller tiltalt for at have begået en lovovertrædelse. Direktivet fremmer således anvendelsen af chartret, særligt artikel 6, 47 og 48, og bygger derved på artikel 5 og 6 i EMRK, således som disse bestemmelser er blevet fortolket af Menneskerettighedsdomstolen. I sin meddelelse "Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed for EU's borgere", Handlingsplan om gennemførelse af Stockholmprogrammet⁷, tilkendegav Kommissionen, at der ville blive fremsat et forslag om ret til information i 2010.
- (15) Direktivet finder imidlertid ikke anvendelse på sager, der behandles af forvaltningsmyndigheder angående tilsidesættelse af konkurrencelovgivningen, uanset om det er national lovgivning eller EU-lovgivning, medmindre sagen er indbragt for en domstol, der har kompetence i straffesager.
- (16) Retten til at blive informeret om sine rettigheder (som kan udledes af retspraksis ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol) bør udtrykkeligt fastsættes ved direktivet. Direktivet giver derved en beskyttelse, der går ud over den nuværende beskyttelse i EMRK. Retten til at få oplysninger om tiltalen er fastsat i artikel 5 og 6 i EMRK, som disse er fortolket af Menneskerettighedsdomstolen, og artikel 9 og 14 i den internationale menneskerettighedskonvention. Direktivets bestemmelser bør gøre det lettere at anvende disse rettigheder i praksis med henblik på at beskytte retten til en retfærdig rettergang.

⁵ EFT C 115 af 4.5.2010.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/xxx/EU om retten til tolkning og oversættelse i straffesager (8. oktober 2010).

⁷ KOM(2010) 171 af 20.4.2010.

- (17) Den mistænkte eller tiltalte bør kunne vide og forstå, hvad han har ret til, og være i stand til at udnytte sine rettigheder inden politiets forhør. Han bør informeres straks og på et sprog, han forstår, om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham, og have oplysninger om de rettigheder, der umiddelbart er relevante.
- (18) Oplysninger om rettigheder bør gives til alle mistænkte og tiltalte straks ved straffesagens begyndelse, enten mundtligt eller skriftligt. Information om rettigheder, der skal gives i henhold til dette direktiv, bør som et mindstekrav i henhold til dette direktiv omfatte oplysninger om retten til at få adgang til en advokat, retten til at blive informeret om tiltalen og efter omstændighederne at få aktindsigt i sagsakterne, retten til tolkning og oversættelse for dem, der ikke forstår det sprog, sagen behandles på, og retten til uden ophold at blive stillet for en domstol, hvis den mistænkte eller tiltalte bliver anholdt. Dette er uden betydning for den information, der skal gives om andre processuelle rettigheder i henhold til chartret, EMRK, den internationale menneskerettighedskonvention og gældende EU-lovgivning, således som disse er fortolket af de relevante domstole og retter.
- (19) Når en mistænkt eller tiltalt anholdes, bør der informeres om de processuelle rettigheder, der straks er relevante, i en skriftlig meddelelse om rettigheder, der bør affattes på en letforståelig måde, så det sikres, at han får en rigtig forståelse af sine rettigheder. For at hjælpe medlemsstaterne med at udforme en sådan meddelelse om rettigheder og fremme en højere grad af overensstemmelse mellem medlemsstaterne, indeholder bilag 1 til direktivet en standardformulering, som medlemsstaterne kan bruge. Standardformuleringen er vejledende og vil eventuelt blive revideret i forbindelse med den rapport om gennemførelsen, Kommissionen skal aflægge i henhold til direktivets artikel 12, og tillige, når alle foranstaltningerne i køreplanen er trådt i kraft. Den endelige meddelelse, der udarbejdes på grundlag af denne standardformulering bør også omfatte andre relevante processuelle rettigheder, der gælder i medlemsstaterne.
- (20) En person, der tiltales for at have begået en lovovertrædelse, bør have alle de oplysninger om tiltalen, der er nødvendige for, at han kan forberede sit forsvar, og til at sikre en retfærdig rettergang.
- (21) Den mest effektive måde at sikre, at den mistænkte eller tiltalte har tilstrækkelige oplysninger om tiltalen, er at give ham eller hans advokat aktindsigt i sagsakterne. Aktindsigten bør begrænses, hvis den indebærer en alvorlig risiko for andres liv eller medlemsstatens indre sikkerhed.
- (22) Medlemsstaterne bør have en metode til at kontrollere, at den mistænkte eller tiltalte har modtaget alle de oplysninger om rettigheder og om tiltalen, som den pågældende har krav på.
- (23) De relevante medarbejdere i medlemsstaterne bør have tilstrækkelig uddannelse i mistænkte og tiltalte processuelle rettigheder.
- (24) I henhold til De Forenede Nationers konvention om barnets rettigheder er et barn enhver person under 18 år. I alle situationer, der involverer børn, skal der først og fremmest tages hensyn til barnets tarv.
- (25) De rettigheder, der fastsættes i dette direktiv, bør finde tilsvarende anvendelse på sager angående fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, jf. Rådets rammeafgørelse

2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne⁸. For at hjælpe medlemsstaterne med at udforme en sådan meddelelse om rettigheder og fremme en højere grad af overensstemmelse mellem medlemsstaterne, indeholder bilag 1 til direktivet en standardformulering til meddelelsen om rettigheder, som medlemsstaterne kan bruge. Standardformuleringen er vejledende og vil eventuelt blive revideret i forbindelse med den rapport om gennemførelsen, Kommissionen skal aflægge i henhold til direktivets artikel 12, og tillige, når alle foranstaltningerne i køreplanen er trådt i kraft.

- (26) Bestemmelserne i dette direktiv indeholder mindstekrav. Medlemsstaterne kan udvide rettighederne i dette direktiv for at give et højere beskyttelsesniveau også i situationer, der ikke udtrykkeligt omhandles i dette direktiv. Beskyttelsesniveauet bør aldrig være lavere end de standarder, der er fastsat i EMRK, som denne er fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis.
- (27) I dette direktiv overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, der er anerkendt i chartret. Dette direktiv tilsigter især at fremme retten til frihed, retten til en retfærdig rettergang, forsvarets rettigheder og barnets rettigheder. Det skal gennemføres i overensstemmelse hermed.
- (28) Medlemsstaterne bør sikre, at dette direktivs bestemmelser, hvor de svarer til de rettigheder, der garanteres ved EMRK, gennemføres i overensstemmelse med rettighederne i EMRK som udviklet i relevant retspraksis ved Menneskerettighedsdomstolen.
- (29) Målet om at opnå fælles minimumsstandarder kan ikke opfyldes ved, at medlemsstaterne handler alene, hverken på nationalt, regionalt eller lokalt plan, og kan kun nås på EU-plan; Europa-Parlamentet og Rådet kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går direktivet ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (30) [I medfør af artikel 1, 2, 3 og 4 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, har Det Forenede Kongerige og Irland meddelt, at de ønsker at deltage i vedtagelsen og anvendelsen af dette direktiv] ELLER [Det Forenede Kongerige og Irland deltager ikke i vedtagelsen af dette direktiv, og det er ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland, jf. dog artikel 4 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, for så vidt angår området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.]⁹
- (31) I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om Den Europæiske Unions

⁸ EFT L 190 af 18.7.2002, s. 1.

⁹ Den endelige affattelse af denne betragtning i direktivet vil afhænge af, hvilken holdning Det Forenede Kongerige og Irland faktisk indtager i henhold til protokollens bestemmelser (nr. 21).

funktionsmåde, deltager Danmark ikke i vedtagelsen af dette direktiv, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1 **Genstand**

Dette direktiv fastsætter regler om mistænkte og tiltaltes ret til information om deres rettigheder og om tiltalen i straffesagen mod dem.

Artikel 2 **Anvendelsesområde**

1. Direktivet finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor en person af de kompetente myndigheder i en medlemsstat ved en officiel meddelelse eller på anden måde bliver gjort opmærksom på, at han er mistænkt eller tiltalt for at have begået en lovovertrædelse, indtil sagen afsluttes, dvs. indtil spørgsmålet om, hvorvidt den mistænkte eller tiltalte har begået lovovertrædelsen, endeligt er afgjort, herunder efter omstændighederne indtil der er idømt straf, og en eventuel appelsag er afgjort.
2. Direktivet finder anvendelse på sager vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

Artikel 3 **Retten til information om rettigheder**

1. Medlemsstaterne sikrer, at enhver, som er mistænkt eller tiltalt for at have begået en lovovertrædelse, straks og i et enkelt og letforståeligt sprog informeres om sine processuelle rettigheder.
2. Informationen i stk. 1 skal mindst omfatte følgende oplysninger:
 - retten til at få adgang til en advokat, om nødvendigt gratis
 - retten til at blive informeret om tiltalen og efter omstændighederne at få aktindsigt i sagsakterne
 - retten til tolkning og oversættelse
 - retten til uden ophold at blive stillet for en domstol, hvis den mistænkte eller tiltalte anholdes.

Artikel 4 **Retten til at få skriftlig information om rettigheder i forbindelse med anholdelse**

1. Når en person anholdes af de kompetente myndigheder i en medlemsstat i forbindelse med en straffesag, skal den pågældende straks informeres skriftligt om sine processuelle rettigheder (meddelelse om rettigheder). Han skal have lejlighed til

at læse meddelelsen om rettigheder og skal have lov til at beholde den hos sig i al den tid, han er frihedsberøvet.

2. Meddelelsen om rettigheder skal affattes i et enkelt sprog og mindst indeholde de rettigheder, der er nævnt i artikel 3, stk. 2 og 3. Bilag I til direktivet indeholder en vejledende standardformulering til en sådan meddelelse.
3. Medlemsstaterne sikrer, at den mistænkte eller tiltalte modtager meddelelsen om rettigheder på et sprog, han forstår, når den pågældende ikke taler eller forstår sproget, sagen behandles på. Medlemsstaterne sikrer, at der findes en ordning, hvorved informationen kan formidles til en mistænkt eller tiltalt, der er synshæmmet eller ikke kan læse. Hvis den mistænkte eller tiltalte er et barn, skal informationen i meddelelsen om rettigheder tillige gives mundtligt på en måde, der er tilpasset barnets alder, modenhed og intellektuelle og følelsesmæssige evner.
4. Hvis meddelelsen om rettigheder ikke foreligger på det relevante sprog, skal den mistænkte eller tiltalte informeres om sine rettigheder mundtligt på et sprog, han forstår. I så faldt skal den pågældende have udleveret en meddelelse om rettigheder på et sprog, han forstår, uden unødigt ophold.

Artikel 5

Retten til skriftlig information om rettigheder under sager angående en europæisk arrestordre

Medlemsstaterne sikrer, at enhver, der er genstand for en sag vedrørende fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, modtager en relevant meddelelse om rettigheder, hvoraf den pågældendes rettigheder i henhold til rammeafgørelse 2002/584/RIA fremgår. Bilag II til direktivet indeholder en vejledende standardformulering til en sådan meddelelse.

Artikel 6

Retten til information om tiltalen

1. Medlemsstaterne sikrer, at en mistænkt eller tiltalt modtager tilstrækkelig information om tiltalen til at sikre en retfærdig rettergang.
2. Informationen i henhold til stk. 1 skal gives straks, være detaljeret og gives på et sprog, den mistænkte eller tiltalte forstår. Hvis den pågældende er et barn, skal information om tiltalen gives på en måde, der er tilpasset barnets alder, modenhed og intellektuelle og følelsesmæssige evner.
3. Informationen skal omfatte:
 - a) en beskrivelse af omstændighederne, hvorunder lovovertrædelsen blev begået, herunder tidspunktet, stedet og den mistænkte eller tiltaltes grad af deltagelse i lovovertrædelsen og
 - b) lovovertrædelsens art og den juridiske kvalificering af den.

Artikel 7

Adgang til aktindsigt i sagens akter

1. Når en mistænkt eller tiltalt anholdes på et hvilket som helst tidspunkt under straffesagen, sikrer medlemsstaterne, at han eller hans advokat får aktindsigt i de dokumenter blandt sagens akter, der er relevante for at afgøre, om anholdelsen eller tilbageholdelsen er lovlige.
2. Medlemsstaterne sikrer, at en tiltalt eller dennes advokat får aktindsigt i sagens akter, så snart efterforskningen af lovovertrædelsen er afsluttet. Aktindsigt i visse dokumenter blandt sagens akter kan afslås af den kompetente retlige myndighed, hvis aktindsigt i de pågældende dokumenter kan medføre alvorlig risiko for andres liv eller være til alvorlig skade for sikkerheden internt i medlemsstaten, hvor retssagen finder sted. Når hensynet til en retfærdig rettergang tilsiger det, kan den tiltalte eller hans advokat anmode om en oversigt over dokumenterne i sagen.
3. Der skal indrømmes aktindsigt i sagens akter i så god tid, at den mistænkte eller tiltalte kan forberede sit forsvar eller få prøvet afgørelser truffet forud for retssagen. Der skal gives gratis aktindsigt.

Artikel 8

Kontrol og retsmidler

1. Medlemsstaterne sikrer, at der findes en procedure, så det kan konstateres, om en mistænkt eller tiltalt har modtaget al den information, der er relevant for ham, jf. artikel 3-7.
2. Medlemsstaterne sikrer, at mistænkte og tiltalte har et effektivt retsmiddel i tilfælde, hvor de ikke har modtaget denne information.
3. Når rettighederne meddeles mundtligt i henhold til artikel 4, stk. 4, skal dette registreres på en sådan måde, at det er muligt at kontrollere indholdet af meddelelsen.

Artikel 9

Uddannelse

Medlemsstaterne sikrer, at de relevante medarbejdere hos politiet og i de retlige myndigheder modtager tilstrækkelig uddannelse med hensyn til forpligtelserne i artikel 3-8. Medlemsstaterne sikrer særligt, at de relevante medarbejdere har tilstrækkeligt kendskab til mistænkte og tiltalte rettigheder i henhold til artikel 3, så information om disse rettigheder kan formidles på en hensigtsmæssig måde.

Artikel 10

Bestemmelse om opretholdelse af standarderne

Intet i dette direktiv kan fortolkes som en begrænsning eller fravigelse af rettigheder eller proceduremæssige garantier, som måtte være sikret i henhold til EMRK, den internationale menneskerettighedskonvention og andre relevante folkeretlige regler eller i henhold til lovgivningen i en medlemsstat, og som yder et højere beskyttelsesniveau.

Artikel 11
Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den [...] ¹⁰ de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv.
2. De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser med en sammenligningstabel, som viser sammenhængen mellem de pågældende love og bestemmelser og dette direktiv.
3. Lovene og bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 12
Rapportering

Kommissionen aflægger senest den ... ¹¹ rapport til Europa-Parlamentet og Rådet med en vurdering af, i hvilket omfang medlemsstaterne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at efterkomme dette direktiv, om nødvendigt ledsaget af lovgivningsforslag.

Artikel 13
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 14

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand

¹⁰ 24 måneder efter dette direktivs offentliggørelse i EUT.

¹¹ 36 måneder efter dette direktivs offentliggørelse i EUT.

BILAG I

Vejledende¹ standardformulering til meddelelsen om rettigheder til mistænkte og tiltalte i forbindelse med anholdelse

Hvis du bliver anholdt af politiet, har du følgende rettigheder:

A. Ret til at få at vide, hvilken lovovertrædelse du mistænkes for at have begået

B. Ret til at få advokatbistand

C. Ret til at få en tolk og til at få dokumenter oversat, hvis du ikke forstår sproget

D. Ret til at få at vide, hvor længe du kan tilbageholdes

Du har ret til at beholde denne meddelelse om rettigheder hos dig under tilbageholdelsen.

A. Information om mistanken

- Du har ret til at få at vide, hvorfor du mistænkes for at have begået en lovovertrædelse, straks efter frihedsberøvelsen, selv hvis politiet ikke forhører dig.
- Du eller din advokat kan bede om at få de dele af sagens akter at se, der vedrører din anholdelse og tilbageholdelse, eller om at få detaljerede oplysninger om indholdet af dem.

B. Advokatbistand

¹ Skal suppleres med andre relevante processuelle rettigheder, der gælder i medlemsstaterne.

- Du har ret til at komme til at tale med en advokat, inden politiet begynder at forhøre dig.
- Det, at du beder om at tale med en advokat, betyder ikke i sig selv, at du har gjort noget galt.
- Politiet skal hjælpe dig med at få kontakt til en advokat.
- Advokaten er uafhængig af politiet og videregiver ikke nogen af de oplysninger, du giver ham, uden dit samtykke.
- Du har ret til at tale med advokaten i enrum, hvad enten det er på politistationen eller i telefonen.
- Hvis du ikke kan betale for en advokat, skal politiet give dig oplysninger om gratis eller delvis gratis retshjælp.

C. Tolkebistand

- Hvis du ikke taler eller forstår sproget, vil der blive tilkaldt en tolk. Tolken er uafhængig af politiet og videregiver ikke nogen af de oplysninger, du giver ham, uden dit samtykke.
- Du kan også bede om tolkebistand, når du skal tale med din advokat.
- Tolkebistand er gratis.
- Du har ret til at få en oversættelse af alle kendelser afsagt af en domstol, der giver tilladelse til din anholdelse eller til fortsat varetægtsfængsling. Du kan også bede om at få andre væsentlige dokumenter fra efterforskningen oversat.

D. Hvor længe kan du frihedsberøves?

- Hvis du ikke løslades, skal du stilles for en domstol inden *² timer, efter at du er blevet frihedsberøvet.
- Dommeren skal da høre dig og kan beslutte, om du fortsat skal varetægtsfængsles, eller om du kan løslades. Du har ret til at få en oversættelse af domstolsafgørelsen, hvis dommeren beslutter, at du fortsat skal være varetægtsfængslet.
- Du har ret til at bede om at blive løsladt til enhver tid. Din advokat kan rådgive dig om hvordan.

² (...)

BILAG II

Vejledende¹ standardformulering til meddelelsen om rettigheder til personer, der anholdes på grundlag af en europæisk arrestordre

Hvis du anholdes af politiet på grundlag af en europæisk arrestordre, har du følgende rettigheder:

- A. Ret til at få at vide, hvorfor du er blevet anholdt

- C. Ret til at få advokatbistand

- C. Ret til at få en tolk og til at få dokumenter oversat, hvis du ikke forstår sproget

- D. Ret til at blive informeret om din ret til at samtykke i overgivelse

- E. Ret til at blive hørt, hvis du ikke er enig i overgivelsen

- F. Ret til at blive løsladt, når den gældende frist er udløbet

Du har ret til at beholde denne meddelelse om rettigheder hos dig under tilbageholdelsen.

A. Ret til at få at vide, hvorfor du er blevet anholdt

- Du har ret til at få at vide, hvorfor du er eftersøgt af et andet land.

B. Advokatbistand

¹ Skal suppleres med andre relevante processuelle rettigheder, der gælder i medlemsstaterne.

- Du har ret til at komme til at tale med en advokat. Politiet skal hjælpe dig med at få kontakt til en advokat.
- Advokaten er uafhængig af politiet og videregiver ikke nogen af de oplysninger, du giver ham, uden dit samtykke.
- Du har ret til at tale med advokaten i enrum, hvad enten det er på politistationen eller i telefonen.
- Hvis du ikke kan betale for en advokat, skal politiet give dig oplysninger om gratis eller delvis gratis retshjælp.

C. Tolkebistand

- Hvis du ikke taler eller forstår sproget, vil der blive tilkaldt en tolk. Tolken er uafhængig af politiet og videregiver ikke nogen af de oplysninger, du giver ham, uden dit samtykke.
- Du kan også bede om tolkebistand, når du skal tale med din advokat.
- Tolkebistand er gratis.
- Du har ret til at få en oversættelse af alle kendelser afsagt af en domstol, der giver tilladelse til din anholdelse eller til fortsat varetægtsfængsling. Du kan også bede om at få andre væsentlige dokumenter fra efterforskningen oversat.

D. Din ret til at samtykke i overgivelse

- Du har ret til at samtykke i overgivelse på grundlag af en europæisk arrestordre. Dette vil normalt betyde, at sagen kan behandles hurtigere.
- Hvis du samtykker i overgivelse, kan det være svært at ændre denne beslutning senere. Du bør tale med en advokat, inden du beslutter, om du vil samtykke i overgivelse.

E. Din ret til at blive hørt

- Hvis du ikke samtykker i at blive overgivet til den medlemsstat, der eftersøger dig, har du ret til at blive stillet for en dommer og forklare, hvorfor du ikke vil give dit samtykke.

F. Ret til at blive løsladt, når den gældende frist er udløbet

- Som hovedregel skal du overgives inden ti dage efter, at en domstol har truffet endelig afgørelse om, at du skal overgives. Hvis du ikke er blevet overgivet efter ti dage, skal myndighederne normalt løslade dig. Der gælder dog visse undtagelser fra denne regel, så det bør du tale med en advokat om.